

EU4MOLDOVA

TERMENI DE REFERINȚĂ

Funcția:	Consultant/consultantă național(ă) în conceptualizarea dezvoltării clusterelor de afaceri, inclusiv a Evaluării părților interesate și a Analizei de cartografiere a clusterelor
Locația:	Chișinău (cu deplasări limitate în municipiile Cahul și Ungheni)
Secția/Unitatea:	Programul EU4Moldova: regiuni-cheie (finanțat de UE)
Tipul contractului:	Contract individual
Data începerii:	Noiembrie 2020
Durata contractului:	Noiembrie 2020 - martie 2021, până la 60 de zile lucrătoare cu posibilitate de prelungire

Conținutul funcției

I. CCONTEXT

Programul EU4Moldova: regiuni-cheie (numit în continuare Program) se bazează pe Decizia Comisiei Europene de Implementare a Programului Anual de Acțiuni 2018 în favoarea Republicii Moldova și este finanțat de Uniunea Europeană și implementat de Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare și Fondul Națiunilor Unite pentru Copii.

Obiectivul general al Programului de cinci ani rezidă în consolidarea coeziunii economice, teritoriale și sociale în Republica Moldova prin facilitarea dezvoltării locale socioeconomice inteligente, verzi, inclusive, durabile și integrate și îmbunătățirea standardelor de trai ale cetățenilor în regiunile-cheie: Cahul și Ungheni.

Întru realizarea acestui obiectiv, Programul va aborda decalajul urban-rural și disparitățile regionale, va stimula creșterea economică și crearea locurilor de muncă, va renova și moderniza infrastructura socială și tehnică în unele locații din regiunile-cheie selectate (orașe mai mici și sate), Ținând cont de schimbările climatice și perspectiva de gen în activitățile Programului.

Obiective specifice:

1. Consolidarea transparenței și responsabilității autorităților publice locale, precum și a participării cetățenilor în procesele de guvernare locală în regiunile-cheie.
2. Îmbunătățirea accesului cetățenilor din regiunile-cheie la servicii publice și utilități de calitate.
3. Crearea locurilor de muncă pentru bărbați și femei în regiunile-cheie și îmbunătățirea atractivității regiunilor-cheie pentru investitori și antreprenori.
4. Promovarea abordării de specializare inteligentă a economiei regiunilor-cheie prin dezvoltarea clusterelor și lanțului valoric în sectoarele economice cheie.

Obiectivele Programului vor fi realizate prin măsuri axate pe: (i) dezvoltarea capacităților pentru a susține implementarea și monitorizarea planurilor de dezvoltare economică locală; (ii) implicarea societății civile în planificarea locală, procesele de guvernare și prestarea serviciilor sociale de bază; (iii) acordarea finanțării pentru investiții întru susținerea creării și/sau dezvoltării infrastructurii sociale și tehnice, care în combinație cu rezultatele intervențiilor (i) și (ii) de mai sus, vor avea un impact imediat, vizibil și tangibil asupra creării locurilor de muncă, standardelor de trai ale populației în regiunile cheie.

Activitatea prevăzută în contractul actual prevede să ajute economiile din regiunile-cheie Ungheni și Cahul să adopte o abordare inteligentă de dezvoltare a specializării economice și să îmbunătățească performanța sectoarelor economice cheie în regiunile-cheie Ungheni și Cahul. Fiecare regiune-cheie va fi sprijinită pentru a îmbunătăți competitivitatea economiei sale teritoriale, prin restructurarea și consolidarea principalelor sectoare economice în clustere teritoriale puternice și dinamice, orientate spre exportul către piața UE și integrate în lanțuri de valoare stabile și cu marjă ridicată. Activitățile și acțiunile susținute vor urma cele mai inovatoare instrumente metodologice și experiențe internaționale legate de specializarea inteligentă, gruparea și modernizarea lanțului valoric.

Această activitate este destinată abordării provocărilor locale existente în „lanțul valoric”, cu care se confruntă economiile locale, în special:

- (i) instabilitatea geopolitică și marja redusă a piețelor tradiționale din Est,
- (ii) (pre)condiții sofisticate pentru a pătrunde pe piața UE cu marjă ridicată și
- (iii) piață internă mică pentru a sprijini o creștere economică

Programul EU4Moldova: Programul regiunilor-cheie deja a început în cadrul celorlalte intervenții ale sale să sprijine părțile interesate locale la elaborarea și promovarea Agendei comune de creștere economică în regiunile-cheie unde au fost create și organizate grupuri economice locale compuse din părți interesate importante din administrația publică locală, întreprinderi, asociația locală pentru a începe mai multe exerciții legate de dezvoltarea economică locală. Aceste activități oferă sprijin metodologic în desfășurarea unei Evaluări participative comune a avantajului competitiv (EPAC) a regiunilor-cheie și înființarea Asociațiilor Teritoriale de Dezvoltare Economică (ATDE) în municipiile Cahul și Ungheni. Ca rezultat, sunt identificate lanțurile valorice și principalii actori economici.

Scopul contractului curent este de a face pregătirile pentru analiza părților interesate și a oferi sprijin suplimentar la efectuarea unei „analize de cartografiere a clusterelor”, care va prevedea o evaluare profundă și detaliată a tuturor firmelor locale, întreprinderilor și instituțiilor conexe. „Analiza de cartografiere a clusterelor” va evalua, de asemenea, oportunitățile de a intra în noi zone de grupare și va formula recomandări pentru promovarea în continuare a „clusterelor emergente” vizate, cu scopul de a conduce economiile locale către o creștere economică durabilă, crearea locurilor de muncă și prosperitate pentru toate regiunile-cheie.

II. DOMENIUL DE ACTIVITATE

Pentru a asigura implementarea adecvată a tuturor activităților planificate, Programul intenționează să angajeze un Consultant național care să ofere îndrumări metodologice consecvente și cuprinzătoare și să elaboreze specificații tehnice în implementarea activităților proiectului legate de specializarea economică inteligentă prin gruparea și modernizarea lanțului valoric al regiunilor-cheie.

Obiective specifice:

- Analiza constatărilor desfășurate în cadrul activităților EPAC și înființarea ATDE în municipiile Cahul și Ungheni ale programului și alte constatări conexe la nivel național și propunerea unei soluții fezabile pentru înființarea unor clustere de afaceri dinamice, bazate pe sectoarele economice-cheie ale economiilor locale. Programul va oferi acces Consultantului național la toate materialele disponibile/rapoartele preliminare elaborate în cadrul activităților EPAC și ATDE;
- Furnizarea specificațiilor pentru efectuarea unei „**evaluări a părților interesate**” inițiale pentru a identifica „actorii-nucleu” pentru fiecare cluster. Identificarea inițială a avantajului

competitiv al clusterului și a potențialului de a exporta produsele clusterului pe piața UE în baza constatărilor proiectului, ale exercițiilor EPAC și ATDE;

- Propunerea metodelor și specificațiilor tehnice pentru consolidarea capacității membrilor clusterului cu privire la creșterea valorii adăugate a produsului finit;
- Evaluarea și oferirea experienței practice pentru instituționalizarea unei „platforme comune de dezvoltare” (de ex., Asociația Regională a Producătorilor, Procesatorilor și Exportatorilor de Struguri, Asociația Regională de Turism și Recreere etc.). Elaborarea etapelor procesului și a cerințelor legale. Oferirea celor mai bune exemple din UE și din alte țări din regiune.
- Elaborarea specificațiilor tehnice pentru „**Analiza de cartografiere a clusterelor**”.

Analiza de cartografiere a clusterelor, trebuie să conțină, dar să nu se limiteze la, următoarele elemente:

- Evaluarea firmelor locale și a întreprinderilor și instituțiilor conexe: activitatea și planurile de viitor, cooperarea dintre acestea, furnizorii și cumpărătorii acestora, problemele și blocajele existente, nevoile și perspectivele de dezvoltare;
- Poziția existentă relativă a producătorilor din clustere în lanțurile valorice interne și internaționale: punctele tari, punctele slabe, pericolele și oportunitățile;
- Analize aprofundate ale potențialului și condițiilor de penetrare a pieței UE (sau a altor piețe relevante) cu bunurile și serviciile produse de grupurile-țintă: principalele probleme și soluții fezabile.

III. SARCINILE ȘI VOLUMUL DE LUCRU ESTIMAT

Contractul va prevedea îndeplinirea următoarelor sarcini:

Sarcini, activități și livrabile <i>(furnizarea livrabilelor cu conținutul și de calitate necesară este singurul criteriu pentru plata consultantului)</i>	Volumul de lucru estimat <i>(utilizat la etapa de depunere)</i>	Calendarul estimativ <i>(sub rezerva coordonării/ajustării cu echipa proiectului EU4MD)</i>
<p>I: • Elaborarea specificațiilor pentru Evaluarea părților interesate pentru a identifica „actorii-nucleu” pentru fiecare cluster.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Evaluarea necesității în documentele strategice actuale privind dezvoltarea economică, avantajul competitiv și clusterelor emergente. Evaluarea informațiilor existente cu privire la ambele regiuni-cheie Cahul și Ungheni, ce țin de dezvoltarea locală, inclusiv procesul EPAC, ATDE, gruparea și lanțurile valorice prin obiectivul specializării economice inteligente. ✓ Validarea datelor cu privire la analizele de identificare a avantajului competitiv al clusterelor create/în curs de creare și evaluarea potențialului de a exporta produse de cluster către piața UE. Identificarea celor mai bune dovezi ale avantajelor creării clusterelor specifice. ✓ Colectarea informațiilor de context Consultarea unei game largi de bune practici internaționale privind specializarea inteligentă, gruparea și metodologiile de actualizare a lanțurilor de valori relevante pentru contractul actual și recomandarea elementelor suplimentare care trebuie luate în considerare în procesul de analiză a cartografierii clusterelor și dezvoltare a clusterelor de întreprinderi locale ✓ Furnizarea specificațiilor pentru Evaluarea părților interesate din cluster. Specificațiile de evaluare a părților interesate, inclusiv, dar nelimitându-se la, identificarea actorilor-nucleu, a tipului de sprijin pentru colaborare, inițierea restructurării comune, a sprijinului 	<p>până la 15 zile lucrătoare</p>	

Sarcini, activități și livrabile <i>(furnizarea livrabilelor cu conținutul și de calitate necesară este singurul criteriu pentru plata consultantului)</i>	Volumul de lucru estimat <i>(utilizat la etapa de depunere)</i>	Calendarul estimativ <i>(sub rezerva coordonării/ajustării cu echipa proiectului EU4MD)</i>
<p>pentru strategia de dezvoltare a afacerii.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Evaluarea în special a materiilor prime disponibile la nivel local (într-o Abordare economică circulară), precum și rezistența la schimbările climatice și oportunitățile în materie de tehnologii cu emisii scăzute de dioxid de carbon în abordarea conceptualizării clusterelor ✓ Oferirea recomandărilor pentru consolidarea capacității pentru membrii clusterului privind creșterea valorii adăugate a produsului finit. ✓ Oferirea specificațiilor pentru instituționalizarea unei „platforme comune de dezvoltare” care, printre altele, include un plan preliminar de inițiere a analizelor, sarcinile de finalizat, rezultatele scontate, competențele care trebuie îmbunătățite, mediul juridic, informațiile practice, analizele celor mai bune cazuri din UE, țările lidere din regiuni și Republica Moldova. 		
<p>Livrabilul I: Primul Raport privind progresele Raportul privind evaluarea status quo-ului, evaluarea nevoilor, cele mai bune practici și specificațiile tehnice pentru Evaluarea părților interesate, consolidarea capacităților și Platforma comună de dezvoltare pentru fiecare regiune.</p>		Până la 17 decembrie 2020
<p>II: Definirea Specificațiilor tehnice pentru Analiza de cartografiere a clusterelor pentru fiecare regiune-cheie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Identificarea celor mai potrivite soluții și metode pentru evaluarea companiilor din cluster, colaborarea dintre acestea, blocajele și necesitățile și potențialul de dezvoltare; ✓ Identificarea intrărilor pentru a determina poziția companiilor în lanțurile valorice internaționale. ✓ Furnizarea specificațiilor pentru analize aprofundate ale potențialului de penetrare a pieței UE Elaborarea unor Specificații tehnice detaliate pentru transformarea sectoarelor economice cheie în cluster dinamice orientate spre creștere în fiecare regiune-cheie 	până la 10 zile lucrătoare	
<p>Livrabilul II: Specificațiile tehnice Specificațiile tehnice și structura pentru Analiza de cartografiere a clusterelor</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Specificațiile tehnice - până la 10 pagini care includ, dar nu se limitează la structura clusterului (Vârsta organizației-cluster, Forma juridică a organizației-cluster, Tipul clusterului, forțele motrice pentru crearea clusterului, gradul de specializare, Componenta participanților la cluster (Participanți angajați) Concentrația geografică a participanților la cluster (Participanți angajați) Utilizarea potențialului de creștere regională, Participanții internaționali ai clusterului, Natura colaborării între participanții la cluster. Posibile legături cu universități și instituții științifice, oportunități pentru transferul de tehnologie inovatoare, utilizarea principiilor economiei cu emisii reduse de carbon. 		Până la 30 decembrie 2020
<p>III: Asistență Programului la elaborarea documentației de licitație pentru Evaluarea părților interesate, dezvoltarea clusterelor de afaceri și Analiza de cartografiere a clusterelor pentru fiecare regiune-cheie</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Acordarea asistenței echipei de proiect la elaborarea documentației referitoare la licitație; 	până la 5 zile lucrătoare	
<p>Livrabilul III: Documentația de licitație</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Documentația legată de licitație pentru lansarea achizițiilor pentru furnizarea de către companie a serviciilor de Evaluare a părților 		Până la 8 ianuarie 2020

Sarcini, activități și livrabile (furnizarea livrabilelor cu conținutul și de calitate necesară este singurul criteriu pentru plata consultantului)	Volumul de lucru estimat (utilizat la etapa de depunere)	Calendarul estimativ (sub rezerva coordonării/ajustării cu echipa proiectului EU4MD)
interesate, dezvoltare a clusterelor de afaceri și Analiza de cartografiere a clusterelor pentru fiecare regiune-cheie		
IV: Sprijin în evaluarea ofertelor tehnice privind crearea clusterelor de afaceri ✓ Participarea în calitate de membru al Comitetului de evaluare la evaluarea ofertelor tehnice;	până la 5 zile lucrătoare	
Livrabilul IV: Raportul de evaluare Contribuirea la raportul de evaluare		Până la 30 ianuarie 2021
Sarcina V: Suport în monitorizarea și evaluarea calității serviciilor furnizate de compania selectată ✓ Monitorizarea și evaluarea calității serviciilor furnizate de compania selectată; ✓ Orientarea companiei selectate, validarea analizelor efectuate și verificarea conformității cu scopul sarcinii. ✓ Îndrumarea companiei în timpul Evaluării părților interesate și a analizelor de cartografiere a clusterelor ✓ Oferirea feedbackului la solicitarea de clarificări - aspecte tehnice aferente ✓ Raportul final privind progresele și constatările	Până la 25 de zile lucrătoare	
Livrabilul V: Raportul final privind progresele - Raportul final privind progresele și feedback-ul cu privire la aspectele tehnice.		Până la 15 martie 2021
Numărul total al zilelor lucrătoare estimate	Până la 60 de zile lucrătoare	

Notă: Calendarul estimativ indicat a fost estimat ca fiind suficient/fezabil pentru ca volumul de lucrări preconizat să fie finalizat cu succes și este propus ca orientare pe durata contractului. Furnizarea livrabilelor preconizate aprobate de Program va fi singurul criteriu pentru constatarea finalizării lucrului de către Consultant și a eligibilității pentru plată/plăți.

Toate activitățile din cadrul prezentului contract vor fi realizate cu integrarea dimensiunii de gen și aplicând o abordare bazată pe drepturile omului.

Limba livrabilelor: Toate livrabilele vor fi prezentate în limba română.

IV. ARANJAMENTE INSTITUȚIONALE

Consultantul va lucra sub supravegherea directă a Managerului de proiect/Dezvoltarea afacerii și în strânsă cooperare cu Ofițerii de proiect - Coordonatori pentru regiunile-cheie. Contractul în cauză este o activitate care urmează să fie realizată la domiciliu, cu vizite limitate în municipiile Cahul și Ungheni. Este preferată comunicarea on-line/la distanță. În oferta financiară consolidată pot fi incluse până la 2 vizite pe regiune (4 în total), stipulând costurile de transport. Planul, invitațiile și subiectele vizitelor vor fi coordonate de Program. Toate livrabilele enumerate mai sus vor fi aprobate de Managerul de Program în termen de 14 zile calendaristice de la depunerea lor.

V. PLATA PENTRU SERVICIILE PRESTATE

Plata pentru servicii se va face în tranșe la depunerea livrabilelor menționate la punctul III de mai sus și la atestarea de către Managerul de program că serviciile au fost îndeplinite în mod satisfăcător.

VI. CALIFICĂRI ȘI COMPETENȚE NECESARE

Pentru selectarea consultantului se aplică următoarele criterii de calificare:

Calificări academice:

- Studii universitare în economie, relații internaționale, dezvoltare locală sau alt domeniu conex.

Experiență:

- Cel puțin 10 ani de experiență practică în domeniile legate de dezvoltarea economică locală (colaborare cu actori publici și privați), specializare inteligentă și analize ale lanțurilor de valoare;
- Cel puțin 7 ani de experiență în dezvoltarea economică locală și lucrul cu mediul economic relevant cu mai multe părți interesate din Moldova (*dovadă: lista instituțiilor relevante cu care Consultantul a colaborat, inclusiv subiectul și anul trebuie prezentate împreună cu pachetul ofertei*);
- Experiență avansată legată de inițierea/dezvoltarea clusterelor/ consolidarea capacităților și identificarea și dezvoltarea lanțului valoric (cel puțin 2 proiecte/contracte și 2 proiecte/analize ale clusterelor);
- Experiența de colaborare cu agențiile ONU și/sau organizații internaționale, și/sau proiecte/programe de dezvoltare finanțate de donatori/europene va fi considerată drept un avantaj temeinic.

Competențe:

- Cunoașterea bună a contextului dezvoltării locale în regiunile-cheie pentru care se depune oferta;
- Cunoașterea și abilități de lucru cu MS Office, inclusiv Word, Excel, PowerPoint;
- Cunoașterea fluentă a limbii române și ruse.

Competențe:

- Capacitate demonstrată de lucru orientat spre echipă, planificare excelentă și competențe organizatorice;
- Abilități interpersonale bune, judecată/proces solid de luare a deciziilor, inițiativă și creativitate;
- Abilitatea de a analiza, planifica, comunica eficient, organiza și atinge rezultatele scontate;
- Abilitatea de a obține rezultate și a îndeplini termenele-limită, menținând un standard ridicat pe tot parcursul;

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Moldova promovează diversitatea forței de muncă. Femeile și bărbații, persoanele cu dizabilități diverse, LGBT, romii și alte minorități etnice, lingvistice sau religioase, persoanele cu HIV, precum și refugiații și alți non-cetățeni cu drept legal de muncă în Republica Moldova, sunt încurajați să aplice.